

Kredittilsynet

Postboks 100 Bryn
0611 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2007/141 - 3
MAB GULI 543.5

Saksbeh.: Guri Lindblad

Dato: 16.03.2007

■ Svar på høring - opplysning om premieendring ved fornyelse av forsikringsavtalen

Det vises til høringsbrev fra Kredittilsynet av 2. februar 2007 med forslag til forskrift om opplysning om premieendring ved fornyelse av forsikringsavtalen for avtaler om annen forsikring enn livsforsikring.

Sakens bakgrunn

Forslaget har bakgrunn i forsikringsselskapenes praksis for prising og prisopplysning i forbindelse med fornyelse av forsikringsavtaler. Ifølge Kredittilsynet er det praksis for at en kunde det første året betaler en relativt lav premie for forsikringsproduktet, for så å få en økt premie neste år. Denne praksis brukes for å få inn nye kunder. Selskapenes opplyser imidlertid ikke om fjorårets premie sammen med den nye premien ved fornyelse av forsikringsavtalen.

Kredittilsynet mener en regel om at forsikringsselskapene må opplyse om endring i premiebeløp ved fornyelse av en forsikringsavtale har gode grunner for seg. Dette kan være med på å bevisstgjøre kunden om at det faktisk skjer en premieendring. Videre kan det gi et insitamant til å undersøke i markedet om det finnes andre bedre og rimeligere forsikringer, hvilket kan gi en konkurranseskjerpene effekt.

Forslaget er utformet etter at Forbrukerrådet overfor Kredittilsynet har påpekt at forsikringskunder i dag selv må sammenligne vilkår og premie ved valg av forsikringsselskap, og at det av denne sammenligningen ikke er lett å finne det beste forsikringsproduktet/forsikringsselskapet. Forbrukerrådet har videre tatt til orde for at det bør fastsettes bestemmelser om at forsikringsselskapene må opplyse om skadeprosenten, og at de må opplyse om premieendring i faktura ved fornyelse av forsikringen.

Kredittilsynet har på denne bakgrunn fremmet forslag om opplysningsplikt ved premieendring ved fornyelse av forsikringsavtalen for avtaler om annen forsikring enn livsforsikring. Det er foreslått at plikten ikke skal gjelde ved endring av risiko, da det gis opplysninger om dette i tilleggsfakturaen/regningen som kunden får i forbindelse med endringen.

Konkurransetilsynets merknader

Konkurransetilsynet har ved flere anledninger påpekt at økt gjennomsiktighet er viktig for å øke mobiliteten og bedre konkurransen i finansmarkedene.¹ Konkurransetilsynet ser det derfor som positivt at det foreslås tiltak som kan øke gjennomsiktigheten i forsikringsmarkedet.

I Konkurransetilsynets rapport om skadeforsikring ble det påpekt at forbrukere ofte oppfatter skadeforsikringsprodukter som en vanskelig tilgjengelig gruppe produkter. Dette bidrar til at skadeforsikring kan oppfattes som et såkalt lavinteresseprodukt. For slike produkter er forbrukerne mindre pågående, og sannsynligheten øker for at forbrukerne låses til en leverandør. Dette bidrar til å senke konkurransepresset i bransjen og kan lede til at forbrukerne tilbys høyere priser eller dårligere betingelser enn med en mer mobil gruppe forbrukere.

I dag er skadeforsikringsmarkedet preget av informasjonsasymmetri i forbrukernes disfavør. Etter Konkurransetilsynets oppfatning er det derfor viktig at informasjon som gjør det lettere for forbrukere å sammenligne tilbud gjøres tilgjengelig.² En plikt for forsikringsselskaper til å opplyse om premieendringer er etter Konkurransetilsynets oppfatning egnet til dette formål. Dette vil gi økt gjennomsiktighet i skadeforsikringsmarkedet og dermed bidra til at forbrukerne i større grad settes i stand til å foreta rasjonelle valg basert på forsikringens pris og egenskaper.

Konkurransetilsynet er som en følge av dette positiv til at det innføres en plikt for skadeforsikringsselskapene til å opplyse om endringer i forsikringspremien ved fornyelse av forsikringsavtalen for avtaler om annen forsikring enn livsforsikring. I det følgende kommenteres særskilte problemstillinger som er nevnt i høringsbrevet.

Privatkunder/næringskunder

I den grad forsikringskunder mangler informasjon til å orientere seg i skadeforsikringsmarkedet vil forslaget være positivt, enten det er tale om privatkunder eller næringsdrivende. Konkurransetilsynet stiller seg ikke negativ til at opplysningsplikten også skal gjelde overfor næringskunder.

I høringsnotatet er det påpekt at næringskunder i større grad enn personkunder foretar individuelle tilpasninger av forsikringer hvert år, og at dette i større grad enn for privatpersoner skjer med bistand fra forsikringsselskap eller forsikringsmegler.

Konkurransetilsynet mener man ikke kan utelukke at særlig mindre bedrifter i likhet med privatkunder kan ha behov for informasjon. Det vil imidlertid kreve nærmere undersøkelser å kartlegge hvordan en avgrensning av næringskunder i tilfelle bør foretas. I tråd med Kredittilsynets merknader kan det således virke fornuftig å la avvente en innføring av opplysningsplikt overfor næringskunder.

Virkeområde

Konkurransetilsynet mener at det er viktig at plikten skal gjelde alle som driver virksomhet innen skadeforsikring i Norge, slik det er forslått fra Kredittilsynet. Det er forventet at nyetableringer i skadeforsikringsmarkedet i stor grad vil skje i form av etablering fra utenlandske aktører. Det er derfor vesentlig at forsikringsselskapene er underlagt like vilkår, enten det er norske eller utenlandske selskap.

¹ Konkurransesituasjonen i finansmarkedene, Konkurransetilsynets skriftserie 1/2003, Rapport om skadeforsikring, Konkurransetilsynets skriftserie 2/2006.

² Se skadeforsikringsrapporten s 36

Forskrift kontra bransjenorm

Kredittilsynet har spesielt bedt om merknader til spørsmålet om en opplysningsplikt bør fastsettes gjennom forskrift eller bransjenorm. Konkurransetilsynet gir sin tilslutning til de synspunkter Kredittilsynets har fremmet for at regelen fastsettes i form av forskrift. Konkurransetilsynet vil særlig fremheve betydningen av å sikre effektiv gjennomføring av opplysningsplikten og Konkurransetilsynet antar at dette best gjøres gjennom forskrift. Kredittilsynet vil da ha mulighet til å følge opp eventuelle brudd på opplysningsplikten på lik linje med de øvrige opplysningspliktreglene. Det er også vanskelig å se grunner til å operere med ulike regimer for den foreslåtte regelen og de regler om opplysningsplikt som finnes per i dag.

Videre ser Konkurransetilsynet det som viktig at regelen fastsettes på en måte som sikrer at den gjelder i forhold til utenlandske tilbydere. Det antas at dette gjør det vanskelig å komme utenom en forskriftsregulering.

Konkurransetilsynet mener derfor at plikten til å opplyse om premieendringer ved fornyelse av forsikringsavtalen for avtaler om annen forsikring enn livsforsikring bør utformes i forskrift.

For øvrig støtter Konkurransetilsynet Kredittilsynets synspunkter og har utover dette ingen merknader.

Med hilsen

Eivind Stage (e.f.)
seksjonssjef

Guri Lindblad
førstekonsulent

Kopi til:

Fornyings- og administrasjonsdepartementet Postboks 8004 0030 Oslo

Mottakere:

Kredittilsynet Postboks 100 Bryn 0611 Oslo